

Årsmelding 2014

Forsand kommune

Kvitveis i Røssdalen

INNHOLD

Rådmannen sin kommentar	side 3
Organisering	side 5
Økonomisk status	side 6
Helse, miljø, sikkerhet, kvalitet	side 9
Rådmannskontoret	side 13
Forsand barnehage	side 17
Helse og sosial	side 19
Kultur	side 22
Pleie og omsorg	side 25
Forsand skule	side 27
Teknisk	side 29

Vedlegg:

Vedlegg 1: Hovudoversikten med rekneskapstal for 2014

Vedlegg 2: KOSTRA-oversikter

RÅDMANNEN SIN KOMMENTAR

2014 var mitt første år som rådmann i Forsand kommune. Det blei på mange måtar som forventa: Spennande, krevjande, interessant og utfordrande. Av ulike satsingsområder i 2014 har eg lyst å trekke fram følgjande:

Økonomi, betre budsjettkontroll

Driftsrekneskapet for 2014 syner et meirforbruk på kr 115.000. Dette er et akseptabelt resultat og i tråd med prognosane frå tertialrapporteringa.

Med bakgrunn i rekneskapsresultatet frå 2013 var målet å redusere kostnadsnivået i 2014 slik at det blei samsvar mellom rekneskap og budsjett. Sjølv om det mellom anna var ekstraordinære kostnader til advokat og på legetenesta i samband med en personalsak og 2 nye fosterbarn innan barnevernet i 2014 blei det gjennom innsparinger andre stadar skapt rom for desse ekstraordinære kostander. Seksjons- og avdelingsleiane fortener ros for at dei har bidrige til å gjere dette mogleg.

Betre samspel mellom administrasjonen og det politiske nivået

Ein sentral oppgåve for en rådmann er å byggje tillit mellom administrasjonen og det politiske nivået. Ulike tiltak har blitt satt i verk for å styrke samspelet. Mellom anna får kommunestyret skiftelege orienteringar etter kvart kommunestyremøte. Måla med desse orienteringar er at kommunestyret skal få informasjon om sakar som ikkje er på det politiske sakskartet, bli oppdatert på framdrift i ulike sakar og få varsel om framtidige sakar som kommer til politisk behandling. Etter kvart kommunestyremøte er det møter mellom ordfører, varaordfører og administrasjonen. Dette skal sikre felles forståing av naudsynt oppfølging av politiske vedtak.

Optimere organisasjonen

Det var naudsynt med organisatoriske endringar for å sikre at Forsand kommune er best mulig rusta til å møte dei utfordringane vi står overfor og dei krav om utvikling som kommer. En topptung leiing var ikkje et optimalt forum for dei overordna og strategiske avgjerd som god styring er avhengig av. I samspel med tillitsvalte og hovudvernombud blei det difor gjennomført ein omorganiseringsprosess hausten 2014.

Ein gjennomgang av rådmannskontoret sin rolle i organisasjonen var et anna prosjekt som blei gjennomført i 2014. I tillegg ble ATO, avlasting og avdeling for funksjonshemma samla til ein eining.

Felles for desse endringane er at dei skal gje en betre og meir effektiv drift og dermed gje positive effektar for brukarane.

Trivselsprosjektet

Trivselsprosjektet ble lansert i 2014. Tanken bak er at tilsette som trives gjer en betre jobb. Ulike tiltak ble satt i verk. Etablering av treningscenter var en del av trivselsprosjektet og samstundes et tiltak som har vært svært positivt for mange av innbyggjarane i kommunen.

På dei fleste områder har Forsand kommune hatt en positiv utvikling gjennom 2014. Utfordringar er det likevel nok av – også i tida som kommer. Krava og forventingane til den kommunale tenesteproduksjon aukar og dei økonomiske rammene reduseras. I 2014 har ein av mine primære oppgåver vært å tilpassa organisasjonen for å sikre at Forsand kommune ikkje «går på en smell». Det

er ikkje populært å gjennomføre innsparingsrundar og organisatoriske endringar, men desse tiltaka var heilt naudsynte.

I år som kommer har Forsand kommune to val: Fortsette som eigen kommune eller slå seg saman med ein eller fleira nabokommunar. Allereie nå ser vi at rammetilskotet frå staten reduseras. Endringane i inntektssystemet som er varsla frå 2017 vil gjere det enda vanskelegare for små kommunar som ønskjer å halde fram som i dag. Alternativet – å slå seg saman med nabokommunar – vil krevje ein tilpassing av tenesteproduksjonen slik at Forsand kommer «ned på kostnadsnivået» til nabokommunane. Uansett kva valet blir vil konsekvensen vere at kostnadsnivået i tenesteproduksjonen må reduseras.

Som rådmann er det naturleg å vere involvert i mange ulike saker. Det har eg vært i 2014. Inntrykka er mange, men ingenting gjorde større inntrykk enn Agnes-saka. Alle involverte, mellom anna lokalsamfunnet, kyrkjekontoret og administrasjonen i kommunen handterte denne tragiske saka på imponerande vis.

2015 blir et spennande år. Til september er det kommuneval og i desember skal det ny kommunestyre ta stilling til Forsand kommune sin framtid: Skal Forsand fortsette som eigen kommune eller skal Forsand bli en del av ein ny storkommune. Det er 50 år sidan sist det var kommunereform i Noreg. Det er spennande å vere politikar i desse tider og det er så absolutt spennande å vere rådmann og.

13.04.15

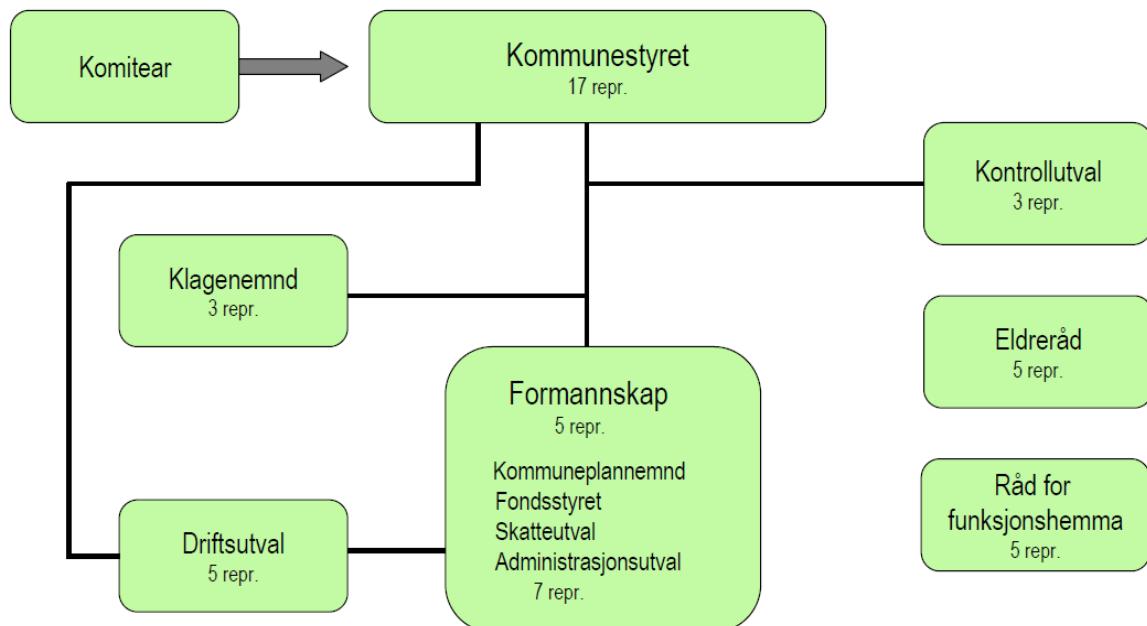
Søren Jensen
Rådmann

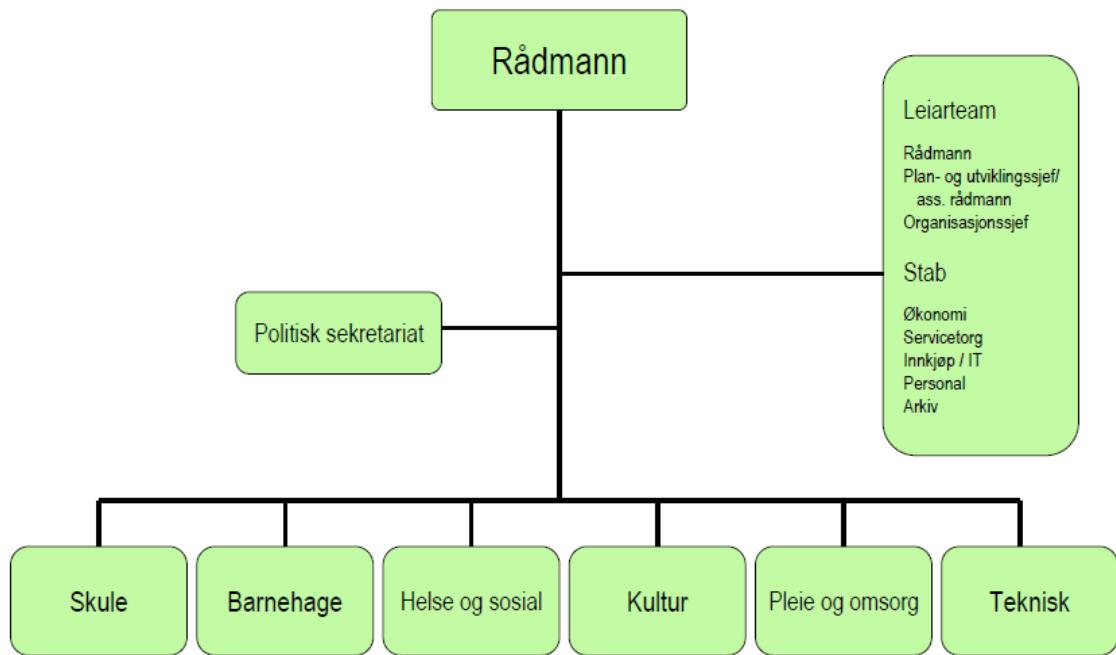
Skrøylå med utsikt til Lysefjorden

ORGANISERING

Politisk organisering

Administrativ organisering

ØKONOMISK STATUS

Generelt om veksemada – drift

Rekneskapen for 2014 vert avgjort med eit rekneskapsmessing mindreforbruk på kr 495 312 mot budsjettet beløp i kr 0. Seksjonane hadde samla sett på rammene eit negativt avvik (overforbruk) på kr 115 000, kor avvika varierer frå kr 1,699 mill. i meirforbruk på helse- og sosial til kr 0,888 mill. i mindreforbruk på pleie og omsorg.

Det har også i 2014 vore meir enn overskotslikviditeten plassert i finansmarknaden slik at kassakreditten har vore mykje i bruk gjennom 2014. Forsand kommune har aukande premieavvik til utgiftsføring dei neste åra, pr 311214 utgjer dette ca kr 16 mill. Amortiseringstida varierer frå 15 til 7 år. Det avgrensa ettersynet i mva-kompensasjonen for utleigebustadar som starta i 2013 er ennå ikkje avslutta og det gjenstår ca. 2,4 mill. til utbetaling. I desember 2014 gjorde kommunestyret vedtak om å setja av kr 6 mill. til breiband/mobilnett i 2016 og kr 50 mill. til tunnell Espedal/Frafjord i 2018. Desse avsetningane er ikkje bokført i 2014 då dei først kan bokførast i det aktuelle året.

Utvikling i rekneskapstal pr seksjon dei siste 5 åra, tal i kr 1000:

	2010	2011	2012	2013	2014	Budsjett 2014	Avvik 2014
Rådmannskontor	16 159	15 081	16 051	17 807	17 555	17 744	190
Kultur*	3 225	3 176	3 654	5 572	5 839	5 698	-141
Helse/sos	20 514	23 306	26 734	27 864	30 412	28 713	-1 699
Barnehage*	3 192	9 215	9 564	10 196	10 109	10 608	499
Skule*	21 265	22 234	23 696	23 542	23 976	24 696	720
PLO	20 112	20 230	23 487	24 536	25 033	25 921	888
Teknisk	18 566	18 628	20 386	23 409	21 948	21 607	-341
Sum	103 033	111 870	123 572	132 927	134 872	134 987	115

*Kulturskulen vart fom 2013 flytta frå skule til kultur

*Øyremerka tilskot til barnehagen vart frå 2011 teke inn i rammetilskotet

Øvrige resultatvurderingar

Driftsinntektene er samla i 2014 kr 6,6 mill. høgare enn budsjettet. Det er i hovudsak «overføringar med krav til motytelse» kor sjukelønnsrefusjon (inkl. svangerskap) og «andre refusjonar frå staten» som utgjer det største avviket. Refusjon til ressurskrevjande brukara var og budsjettet for lågt. Denne posten må og sjåast i samanheng med «andre statlege overføringar» kor budsjettet er høgare enn rekneskapen. Skatt på inntekt og formue må og som før sjåast i samanheng med rammetilskot slik at her er det lite avvik.

Driftsutgiftene syner et resultat som er ca 7,3 mill. høgare enn budsjett dersom ein ser vekk frå avskrivingane på kr 9,1 mill. (som ikkje har resultateffekt). Det er utgifter til vikarar og ekstrahjelp som er årsak til det største avviket på løn, i fastlønn er resultatet kr 0,8 mill. under budsjettet nivå. Auken i lønsutgiftene må og sjåast i samanheng med auken i refusjonar. Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgjevaravgift) er redusert på grunn av inntektsføring av premieavvik. I rekneskapen ligg mva i post for «overføringar» medan i budsjettet er mva inkl i «kjøp av varer og tenester». Desse utgjer då til saman eit meirforbruk på kr 5 mill. over budsjett. Mva i 2014 utgjer kr 5,2 mill. Ser ein på bruttodriftsresultat utan avskrivingar er det et reelt avvik på kr 0,6 mill. frå det budsjetterte.

Finansresultatet er samla om lag kr 1 mill. lågare enn budsjettet. Finansinntektene er bokført med gevinst på kr 3,9 mill. grunna realisering i 2014, men realiseringa har også ført til redusert grunnlag for utbetaling av utbytte. Til tross for realisering av verdipapir på til saman kr 13,1 mill. er samla

bokført markedsverdi pr. 31.12.14 kr 93,8 mill. 2014 var eit år med brukbar avkastning i finansmarknaden.

Finansutgiftene inneholder eit tap på finansielle instrument på kr 1,7 mill. Dette er korrigering av markedsverdi pr. 31.12.2014 og har ikkje likviditetseffekt. Renter og avdrag er relativt stabile men avdragsposten inkluderer eit ekstra avdrag på kr 1,1 mill.

Netto driftsresultat bør etter sentral styresmakter utgjera 3 % av driftsinntektene for å vera ein berekraftig økonomi. Det skal vera stort nok til å dekkja renter og avdrag frå investeringar slik at formuesverdien vert oppretthalden, samt nødvendige avsetningar. I regulert budsjett utgjorde netto driftsresultat 2,9 % av driftsinntektene. Rekneskapen syner eit resultat på 1,95 % inkl finansielt tap, korrigerer ein for dette vil resultatet vera 2,9 % i 2014.

Bruk av fond

Det er bokført kr 1,7 mill. meir enn budsjettet i bruk av disposisjonsfond, dette er verdinedgangen på finans som er inndekka ved bruken av kursreguleringsfondet. Dette fondet var ved årsslutt om lag kr 50,4 mill. av ein samla portefølje på ca. 93,8 mill. Bruk av bundne fond er budsjettet med bruk av kraftfond, resten er ikkje budsjettet bruk av kalkingsfond og ubrukte skjønnsmidler i barnehagen.

Avsetning til fond

Er omrent på budsjettet nivå men det er avsett midlar til seinare bruk på 2 prosjekt som ikkje vart ferdigstilt i 2014, Heim for ein femti-lapp og Musikkorps.

Reknefest på Forsand skule

Prosjektrekneskapet

Prosjektrekneskapet er gjort opp med eit udekka beløp på kr 0. Den syner ei budsjettramme totalt på kr 29,5 mill. medan det er rekneskapsført ca. kr 16,5 mill. Budsjettet skulle vore teke ned til reelt nivå men det har ikkje blitt gjort. Avviket skuldast for det aller meste prosjekt som ikkje har blir iverksette av ulike årsaker. Nærare detaljar er gitt under seksjon teknisk. Det har i 2014 ikkje vore gjennomført nye lånepptak til investering , prosjekt som var lånefinansiert er inndecca av ubrukta lånemidler.

Utlån

Kommunen har eit samla bokført utlån pr 311214 på kr 35,1 mill. eks sosiale utlån. Av dette utgjer kr 23,8 mill. startlån. Det er i 2014 teke opp lån i Husbanken for vidare utlån på kr 5,7 mill., og det er utbetalt 5 nye startlån på tilsaman kr 3,9 mill.

Finansielle nøkkeltal

KOSTRA har gruppert kommunane etter folkemengde og økonomiske rammebetingelsar. Forsand er plassert i gruppe 16 som ein av dei ti kommunane med høgast frie disponibele inntekter pr innbyggjar
Finansielle nøkkeltall www.kostra.no

	Forsand		Gjennomsnitt gruppe 16		Gjennomsnitt Rogaland		Gj.snitt landet utenom Oslo	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Nto driftsresultat i % av brutto driftsinntelte	15,3 (1,15)*	0,9**	9,7	10,3	1,4	0,7	2,4	1,1
Frie inntekter i kr pr. innbyggjar	69 066	72 918	58 400	65 045	46 919	48 011	47 407	48 554
Netto lånegjeld i kr pr. innbyggjar	58 958	57 617	62 450	58 678	41 742	29 781	53 608	49 613

* Korrigert finansiell verdiauke. ** Tabellen syner resultat før korrigering av rekneskap.

Seint innkommen aktuarbereking medførte at netto driftsresultat i dei foreløpige KOSTRA-tala ikkje er i samsvar med rekneskapen, då det medførte ei auka inntektsføring i premieavvik på kr 1,6 mill.
Nettodriftsresultat korrigert for finansielt verditap vil då vera 2,9 %.

Forsand kommune må seiast å ha solid økonomi. Netto driftsresultat har hatt ei positiv utvikling dei siste åra i % andel av driftsinntektene. Sjølv om det ikkje er teke opp mange nye lån dei siste åra, ligg me framleis høgt i netto lånegjeld pr innbyggjar. Men dette må og sjåast mot inntektssida kor me har langt høgare frie inntekter enn andre gjennomsnitt. Forsand kommune har og same krevjande utfordring som andre kommunar med mykje høgare utgiftsauke enn inntektsauke.

Med aukande krav og forventningar hjå innbyggjarar og tilsette blir det stadig større press i økonomien. Me må ha fokus på optimal ressursutnytting, på alle nivå både i tenestetilbud og forvaltning. Rammene for handlefridomen vert stadig stramare men me skal samstundes vidareutvikla tenester innanfor dei økonomiske rammene som er sett.

For meir informasjon syner ein til vedlegg med KOSRA-oversikter og hovudoversikten med rekneskapstal for 2014, samt eiga sak om årsrekneskap for 2014.

HELSE, MILJØ, SIKKERHET, KVALITET (HMSK)

Innleiing

Internkontroll og systematisk kvalitetsarbeid er sentralt for all kommunal verksemd. Tradisjonelt har arbeid retta mot/for tilsette vore kalla HMS og arbeid retta mot brukarar kalla kvalitetsarbeid. Måten å arbeide på er lik og det kan ofte vere vanskeleg å setje eit klart skilje mellom det eine og det andre. Eit døme på dette er dersom eit tenesteområde slit med eit därleg arbeidsmiljø. Det er typisk eit HMS-tema. Det er likevel openert at dette vil gå ut over kvaliteten på tenesteproduksjonen.

Kommunen har difor laga ei såkalla HMSK-handbok. Handboka er eit styringsdokument for alt kommunen gjer av tiltak innan internkontroll og kvalitetsutviklings-arbeid og understrekar at fokus på kvalitet og kvalitetsutvikling skal gjelde for alt kommunen driv på med. Dette er også eit gjennomgående tema i kommunen sin arbeidsgjevarstrategi.

Sjukefråver

Mål:

Vi skal arbeide for å stabilisere sjukefråværet i kommunen på 5 %, jf. handlingsplan for IA-arbeid og arbeide for at det arbeidsrelaterte fråværet er på eit minimum.

Resultat

Årstal	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sum	6,32	6,57	6,7	5,38	5,98	6,4	7,28	7,2	6,7	6,1	6,1	6,0

Sjukefråversoppfølging – IA-arbeid (Inkluderande Arbeidsliv)

Kommunen er godkjent som såkalla IA-verksemd og arbeider systematisk både for å førebygge at tilsette blir sjuk og med oppfølging av den enkelte tilsette ved sjukefråver.

Det er i løpet av 2014 gjort endringar frå sentralt hald når det gjeld IA-rutinar. Det er ikkje lenger krav at det skal lagast individuell oppfølgingsplan og haldast dialogmøte. Arbeidsgjevar kan unnlate dette dersom han/ho vurderer at det er openert unødvendig. NAV skal etter dei nye rutinane ikkje ha kopi av individuelle planar som er utarbeidde lokalt og arbeidsgjevar kan ikkje lenger sanksjonerast. Desse endringane har medført at talet på dialogmøte er redusert kraftig.

Måloppnåing

Kommunen sin arbeidsgjevarstrategi er sentral når det gjeld bygging og vedlikehald av ein kultur i organisasjonen som gir trivsel og godt arbeidsmiljø. God praksis her er avgjerande for førebygging av sjukefråver. Arbeidsgjevarstrategien skal vere tema for alle tilsette minst ein gong årleg.

Kommunen sin praksis innan IA-arbeid blir evaluert to gonger i året i lag med HTV/HVO. I all hovudsak er dagens praksis i samsvar med retningslinjene. Ut frå desse føresetnadane er sjukefråveret truleg det som er optimalt for organisasjonen pr i dag, sjølv om fråveret er 1,0 % høgare enn måltalet.

Utfordringar

Det er viktig å halde fram med arbeidet med å implementere arbeidsgjevarstrategien. Det kan hende at det er på tide å gjere ein revisjon/oppdatering av strategien.

Det er ei utfordring å halde konstant trykk på IA-arbeidet med tilstrekkeleg opplæring av leiarar på alle nivå og godt samarbeid med bedriftshelsetenesta.

Kvalitetsmeldingar

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skulen	9	19	23	42	65	49
Barnehagen	3	5	35	20	17	25
Helse- og Sos	3	9	20	18	36	15
Kultur	1	0	1	1	4	4
Rådm.kontor	6	17	21	18	11	3
Teknisk seksjon	0	2	11	5	18	12
PLO-seksjonen	68	72	234	602	265	434
Sum kommunen	90	124	355	706	416	542

Måloppnåing

Kriteriet for å lage kvalitetsmelding er at den tilsette vurderer at det som har skjedd ikkje skulle ha skjedd. Poenget med dette er læring. Ved slike hendingar skal leiar vurdere om hendinga gir grunnlag for endra rutinar eller liknande med siktet på å redusere risikoen for det kan skje om att seinare. Som me ser er praksis på skriving av kvalitetsmeldingar sterkt varierande i kommunen.

Utfordringar

I samsvar med arbeidsgjevarstrategien ønskjer me å bygge ein organisasjonskultur der me skal lære av eigen praksis – lærande organisasjon. Dette inneber mellom anna at me skal lære av feil. Utfordringa er å ha konstant trykk på at dette er viktig for organisasjonen. For å styrke dette har me kome til at me treng eit elektronisk verktøy til å handtere meldingar om uønska hendingar (kvalitetsmeldingar). Innkjøp og implementering av eit slikt verktøy blir difor ei viktig utfordring å løyse i 2015.

Månadsrapportering

Månadsrapporteringa er sentral i samband med internkontrollen. Alle seksjonane rapporterer månadleg til rådmannen aktivitet på ulike HMS-tema i tillegg til status når det gjeld restansar og økonomi. Seksjonsvise rapportar går inn i ein samlerapport slik at rådmannen har månadlege oversikter over status i kommunen på dei mest sentrale parametrane på kvalitet og HMS-arbeid.

Måloppnåing

Måloppnåinga er varierande både mellom seksjonar og på tema.

Utfordringar

Det må vere eit klart mål at alle seksjonar gjennomfører alle tiltaka i rapporteringa i samsvar med måltalet.

Personskadar

Det er i 2014 registrert 2 personskader/mulige skader på tilsette. Det dreide seg om løfteskade og handskade i PLO-seksjonen.

TEAM 2014 (Trivsel – Engasjement – Aktivitet – Muligheter)

AMU gjorde våren 2014 vedtak om å starte eit trivselsprosjekt.

Målet med tiltaket:

A: Auke trivselen til dei tilsette i Forsand kommune.

B: Auke stoltheten over å være tilsett i Forsand kommune.

Grunntanken i prosjektet er:

- Få fram dei gode historiene.
- Få fram dei kollegene som framstår som gode rollemodellar.
- Fokus på alt me får til – ikkje på det me ikkje får til.
- Muligheter – ikkje utfordringar/problem.
- Åpenhet.

Tiltak

Følgjande tiltak er gjennomført:

- Fotokonkurranse med trivsel som motto
- VM-tippekonkurranse
- Ordfører og rådmann utfordra dei tilsette til å delta i halvmaraton, sju deltok
- Oppretting av treningsenter
- Felles julebord for alle tilsette
- Lappepatrulje – AMU-medlemmer går rundt på seksjonane og steiker lappar til dei tilsette – er gjennomført i pleie- og omsorg og barnehagen.
- Rådmannen har vore på personalmøte i alle seksjonar og informert om prosjektet

Oppfølging:

Det vil bli oppretta ei prosjektgruppe på slutten av året med representantar frå AMU, skulen, barnehagen og Forsandheimen. Oppgåva er å følgje opp dette arbeidet framover.

Slitne og glade halvmaratondeltakare

Andre forhold

Etisk standard

Kommunen har etiske retningslinjer som er vedtatt i kommunestyret. Retningslinjene er ein del av kommunen sin arbeidsgjevarstrategi. Denne vert gjennomgått/vedtatt i kommunestyret i starten av kvar valperiode. Arbeidsgjevarstratetien og dei etiske retningslinjene er tilgjengeleg for alle tilsette på kommunen sitt intranett.

Det har i 2014 ikkje vore særskilt fokus på etisk standard. Dersom det er tilsette som stiller spørsmål ved etisk standard så vert slike tilhøve kanalisert via dei tilgjengelege kanalane som er i kommunen som at den tilsette kontaktar verneombod/hovudverneombod eller tillitsvald, at den tilsette tar spørsmål opp med leiar ved ad hoc samtale eller i medarbeidarsamtale eller at den tilsette sender inn kvalitetsmelding på saka. Kommunen har også varslingsrutiner som gir den tilsette høve til å ta opp saker som går på etisk standard og som involverer leiar eller toppleiar.

Likestilling og diskriminering

Desse tema har ikkje hatt særskilt fokus i 2014. Desse tema er integrert i dei sentrale og lokale styringsdokumenta som kommunen er forplikta å følgje. Ved t.d. rekruttering av nye tilsette ligg desse tema som føringskanter for praksis. Tett samarbeid med tillitsvalde sikrar innsyn/kontroll med kommunen sin praksis på området.

RÅDMANNSKONTORET

Servicetorget

Økonomi

Servicetorget har eit budsjett på kr 2,415 mill. Resultatet i 2014 blei eit mindreforbruk på kr 400.000. Avviket er hovudsakleg div. inntekter frå Nav, kr 213.000 som ved ein feil ikkje har blitt fakturert dei siste åra og refusjon sjukepengar kr 102.000. Kjøp av kontorreksjona samst leige av kontormaskinar er og lågare enn budsjettet.

Administrative ressursar.

Servicetorget har 3 heile stillingar samt ein 20% personalressurs frå teknisk. Vi har i tillegg ein skulelv i praksisplass ein dag i veka - for skuleåret 2013/2014 delt med økonomikontoret. Det blei vedteke at servicetorget skulle drive turistinformasjonen i kommunen frå 01.01.2014. Vi fekk tilført 50 % stillingsressurs.

Turistinformasjon

Mottak av turistar har vore ei spennande og til tider travel oppleving for oss i servicetorget. Vi fekk teste språk og kunnskapar på ein ny måte – og vi gler oss til å gi besøkande utvida opningstider og ei enda betre oppleving av Forsand i 2015. Samla utgifter til turistinformasjonen er kr 107.000.

Politisk sekretariat

Årets høgdepunkt

Kommunestyret vedtok å ta imot 3 – 4 flyktningfamiliar og bygga flyktningebustader i Bergebakkane.

Omfang politiske saker

Oversikt over antall politiske saker (tal for 2013 i parentes):

- Kommunestyre 102 (94)
- Formannskap 55 (76)
- Fondstyre 22 (21)
- Driftsutval 49 (43)
- Administrasjonsutval 13 (8)
- Klagenemnd 1 (0)

Andre forhold

Ausekaret, Forsand kommune sin kultur- og miljøpris 2014 blei tildelt Mona og Ingvald Larssen Kjærvoll

Økonomi politisk sekretariat

Rekneskap 2012	Budsjett 2012	Rekneskap 2013	Budsjett 2013	Rekneskap 2014	Budsjett 2014
3.281.000	3.512.000	3.750.000	3.639.000	3.198.000	3.546.000

Personalkontoret

Status 2014

Personalressursar på personalkontoret: pr 31.12.14 er det 60 % stilling som personalrådgivar, og 20 % sekretærressurs (40 % stilling overført plan- og næringsutvikling). Det overordna ansvar for personalarbeidet er lagt til organisasjonssjef. I praksis har ikkje plan- og næringsutvikling nytta denne 40 % ressursen (mellan 10 % og 20 % maks).

Rekneskap 2014 viser eit overforbruk på kr 670 000. Det er to hovudforklaringer på dette avviket. Det eine er kjøp av juridisk bistand frå KS-advokatane i samband med ei personalsak. Det andre er lærlingekostnader. Ved ein feil vart det tatt inn ein lærling meir enn budsjettert.

Fast tilsette Forsand kommune 2014 (unntatt undervisningspersonell/lærarar)

	Antall tilsette	Antall årsverk	Gj. snitt St. prosent	Gj. snitt Årslønn pr. årsverk (ut i frå 100 % st.)
Menn faste still.	26	22,07	84,87	511 447
Menn vikarar	1	1	100	750 000
Kvinner faste still.	134	86,91	64,86	428 790
Kvinner vikarar	36	13,29	36,92	383 311
<i>Totalt Faste stillingar</i>	<i>160</i>	<i>108,98</i>	<i>68,11</i>	<i>445 525</i>
Totalt vikarar	37	14,29	38,63	408 967

Fast tilsette og vikarar undervisningspersonell 2014

	Antall tilsette	Antall årsverk	Gj. snitt St. prosent	Gj. snitt Årslønn pr. årsverk (ut i frå 100 % st.)
Menn faste still.	11	9,48	86,15	504 812
Menn vikarar	0	0	0	0
Kvinner faste still.	14	10,56	75,41	508 945
Kvinner vikarar	5	1,96	39,14	419 223
<i>Totalt Faste stillingar</i>	<i>25</i>	<i>20,03</i>	<i>80,14</i>	<i>506 990</i>
Totalt vikarar	5	1,96	39,14	419 223

Sjukefråvær 2003-2014

	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Kommunehus	5,5	8,8	5,3	6,5	4,0	5,1	8,1	6,5	3,4	3,0	3,7	6,1
Helse- og sosial (frå 2009)							1,7	4,9	4,5	6,0	8,3	4,7
Pleie- omsorg	8,8	7,4	4,8	5,3	5,2	6,0	7,1	3,7	7,8	7,8	7,4	10,5
Barnehage	3,8	5,1	4	4,4	4,8	6,2	7,7	7,9	5,7	9,4	5,7	4,5
Skule, kultursk. ATO	4,8	5,4	9,6	5,4	8,5	9,4	7,9	12,1	7,3	6,9	6,3	5,2
Kulturhus	9,5	7,0	7,8	6,5	5,0	16,3	5,0	3,6	5,4	7,4	4,0	7,9
Sum heile kommunen	6,3	6,7	6,7	5,4	6,0	6,4	6,8	7,2	6,3	6,1	6,1	6,0

Økonomiavdelinga

Økonomikontoret har 3,5 årsverk som for tida er delt slik: 0,7 stilling på skatt/rekneskap, 0,8 stilling på lønn/refusjon, 1 stilling på faktura/rekneskap, og 1 stilling på rekneskap/budsjett. Økonomikontoret er organisert i rådmannen sin stab og har i hovudsak ansvar for rekneskap, budsjett, lønn og skatt.

Rekneskap 2014: Kr 2,921 mill.

Budsjett 2014: Kr 2,879 mill.

Avvik 2014: Kr -42 000.

Avviket skuldast utgifter til klargjering av a-ordningen for 2015, dette skulle gått av sentral IT. Me har lagt bak oss et svært hektisk år. Omlegging av drifting av IT til Stavanger kommune har vore ein medverkande faktor til at ting har teke mykje lenger tid enn kva som vil reknast som normalt.

Halvparten av medarbeidarane skulle bli kjent med nye arbeidsoppgåver og i ein allereie pressa arbeidssituasjon har dette blitt krevjande. Kontoret vårt er særdeles sårbart når systema ikkje virkar slik dei skal og me har vore utan system i fleire lange periodar utover hausten, noko som har skapt eit uønska etterslep og mykje meirarbeid.

Me må framleis ha fokus på effektivisering av administrative og økonomiske rutinar. Me kan alltid bli betre i internopplæringa både når det gjeld kontoplan (KOSTRA), mva–kompetanse og rapportering for optimal økonomistyring. Det vart i 2014 handsama 5024 inngåande faktura og antal lønns- og trekkoppgåver som vart utskrivne var 476.

Ved årsskifte var me klar til å sende og motta EHF-faktura.

Næring

Ramma for bruk av kraftfondet i 2014 var kr 9,378 mill. Samla er det eit overforbruk på kr 173.000.

Status i næringslivet

Situasjonen i næringslivet har generelt vore stabil og positiv i 2014. Rett nok hadde me ein lei konkurs i Ryrent som opna vaskeri i Fretexbygget i Myra industriområde. Innan landbruket har aktiviteten vore høg med omsyn til nydyrkning og bygging av landbruksvegar.

Forsand Næringsforeining vart etablert i februar 2014. Dette var eit høgdepunkt i meldingsåret.

Ny næringsplan

Arbeidet med å revidere strategisk næringsplan vart stort sett ferdigstilt i 2014. I etterkant av vedtatt næringsplan skal retningslinjene for bruk av kraftfondet reviderast. Arbeidet med næringsplanen vart gjennomført i eit samarbeid mellom fondsstyret og styret i Forsand næringsforeining. Det bør etter dette liggja godt til rette for ei oppfølging i åra framover.

Utfordringar

Forsand kommune har ei sterkt næringsklynge innan sand og betong med over 100 arbeidsplasser involvert.

I 2014 har det i samsvar med kommunen sin planstrategi vorte starta opp planarbeid for framtidige uttaksområder både på Fossanmoen/Hestamoen og på Løland/Nedre Espedal. Dette arbeidet viser seg å vere både fagleg og politisk krevjande.

Det bør vere eit mål å sikre ressurstilgang til desse bedriftene, og som samtidig gir tryggheit for dei tilsette framover. Regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke bør leggjast til grunn for vidare plan- og utgreiingsarbeid.

Felles IT

Høgdepunkt

Ny midlertidig avtale med Stavanger kommune IT om drift av kommunale datasystem tok til å gjelde frå 1. juli. Arbeidet med kartlegging og planlegging for flytting av fagsystem og servarpark til Stavanger fortsette utover hausten. I november blei alle kommunale system flytta, og brukarane fikk ny arbeidsflate, til dels ny maskinvare, og tidsmessig infrastruktur og programvare.

Fra årsskiftet vil Forsand kommune ha ordinær driftsavtale IT med Stavanger kommune.

Vedvarande straubrot dei siste år har vist at lokal infrastruktur IT og telefonisystem er sårbart. Særleg gjeld dette data- og telefonisamband til Forsandheimen som har vært basert på kopar. Tiltak for å utbetre sårbarheten er sett i verk, der det viktigaste er etablering av eiga fiberlinje mellom

kommunale bygg. Dette vil gi Forsandheimen tilknyting til fiber som vil gi bedre utnytting av helse- og velferdsteknologi. Forsand elverk står for bygginga som er ferdig våren 2015.

Utfordringar

Som venta viste det seg at omlegging, flytting og integrasjon for alle kommunale fagsystem, særleg for sak/arkiv og økonomisystem, var krevjande. Prosessen har ført til auka belasting med innkjøringsproblem og tilvenning for brukarane. Arbeidet med å ferdigstille prosessen for skape eit godt og funksjonelt driftsmiljø til beste for innbyggjarar og tilsette fortsett.

Prioriteringar

Det var ikkje budsjettert for kostnader i samband med vedtaket i april om flytting av driftsmiljø til Stavanger. Rekneskapen viser likevel at ein heldt seg innafor budsjettet isolert sett, då prosjektbistand i samband med flytting av drift av fagsystem til Stavanger ikkje blei fakturert før i 2015. Reknar ein inn dette, var det eit overforbruk på om lag 100' på felles IT drift for 2014. Dette blei varsle i siste tertialrapport.

Første ordinære driftsår med Stavanger IT vil vise om forventa innsparing på drift held seg. Kva gjeld investeringar må ein fortsatt rekne med noko utbygging av infrastruktur og vedlikehald i maskinpark, samt utskifting av telefonisystem i 2015.

Felles IT vil halde ved lag ein nøktern linje kva gjeld utskifting av maskinpark, og ein kritisk vurdering av kostnadsdrivande utvidingar i kommunale system.

Det viser seg likevel at utvidingar og nye fagsystem i aukande grad blir omdefinert som kommuneovergripande, med forventa, og dels pålagt inndecking over felles IT. Dette er ikkje berekraftig i lengda, då det går ut over dekning for primæroppgåvane til felles IT, og er noko ein må ta omsyn til i framtidig budsjettarbeide.

	Rekneskap			Budsjett 2014	Avvik 2014
	2012	2013	2014		
Drift	2886	2727	2817	2993	+176
Investeringar	1249	1000	1420	1450	+30

Opning Sport 4 You

FORSAND BARNEHAGE

Målsettingar for barnehagen sitt arbeid

På bakgrunn av ”Lov om barnehage” og ”Rammeplan for barnehagen” er hovudmålet for barnehagen å gje barna gode mogleigheter til læring og utvikling i nær forståing med foreldre/føresette. Personalaet i barnehagen har utarbeidd årssplan for barnehagen, som beskriv målsettingar og pedagogiske arbeidsmetodar.

Rammeplan for barnehagen gir retningslinjer for verdigrunnlaget, innhaldet i og oppgåvane til barnehagen.

Barnehagen arbeider etter visjonen ”Vi gjer kvarandre gode”

Visjonen inneber at:

- Barnehagen og føresette skal gjere kvarandre gode gjennom eit godt foreldresamarbeid
- Vaksne og barn skal gjere kvarandre gode ved at vaksne er omsorgsfulle og ansvarlege overfor barna

Vaksne i barnehagen skal gjere kvarandre gode ved å byggje ein felles pedagogisk plattform i eit godt arbeidsmiljø.

Satsingsområder i barnehagen

2014 har barnehagen hatt satsingsområda «natur og gardsliv», og «være saman». Barnehagen har gardsbesøk hjå Hilde Madland 2 dagar i veka, og naturgruppe 3 dagar i veka for alle 4-5 áringar som ønskjer det. Frå hausten 2014 var det 24 barn i naturgruppa.

«Være saman» er eit program der målet er at barn skal utvikle prososial åtferd, og der barna skal møte autoritative vaksne. Programmet innebar kompetanseutvikling for heile personalgruppa i 2014.

Barnehagen har over fleire år, utvikla ein struktur og ei organisering av kvardagen og veka, som ser ut til å fungere godt. Fast struktur på dagen gir barna tryggleik og oversikt. Grupper på basane, samt aldersinndelte grupper på tvers av basane, sikrar at alle barna får tett oppfølging av dei vaksne. Barna får og tilrettelagte aktivitetar etter sine behov og interesser. Det var auka fokus på førskulegruppa i 2014, med to dagar i veka.

Statistikk av barnehagedekninga dei siste åra:

	Barn under 3 år	Barn over 3 år	Totalt
2011	26	47	73
2012	26	53	79
2013	22	54	76
2014	18	61	79

Det var 79 barn som hadde plass i desember 2014. Alle som søkte barnehageplass i løpet av året fekk tilbod, då det var ledige plasser gjennom heile året. Barnehagen hadde nokre få ledige plasser ut frå talet på tilsette, som er ein voksen pr 3 barn under 3 år, og ein voksen pr 6 barn over 3 år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen ønskjer eit godt samarbeid med føresette, med utgangspunkt i at vi skal gjere kvarandre gode. Gjennom dei daglege møta med føresette, i foreldresamtalar og foreldremøter, ønskjer vi å utveksle informasjon om barna sin kvardag, og utvikling. Vi tilbyr føresette rettleiing og oppfølging for dei som ønskjer de. Vidare har barnehagen møter med arbeidsutvalet og foreldremøter for å høyre føresette sine synspunkt om barnehagen sitt arbeid.

Resultat frå brukarundersøking våren 2014

	Snitt barnehage	Snitt landet
Resultat for brukerane	5,1	5,1
Trivsel	5,2	5,2
Brukarmedverknad	4,8	4,8
Respektfull behandling	5,1	5,4
Tilgjengeleghet	5,3	5,4
Informasjon	4,6	4,8
Fysisk miljø	5,0	4,7
Heilskapsvurdering	5,2	5,2

Svarprosent: 44 %

Resultata syner at føresette stort sett er godt nøgde med barnehagetilbodet. Vi skal likevel arbeide for at tenesta blir enda betre, og ser at det er nokre delar av tilbodet foreldra er mindre nøgde med.

Barnehagen valde to områder å arbeide vidare med; informasjon mellom barnehagen og føresette, og brukarmedverknad. For å betre tilbodet har vi tatt i bruk eit kommunikasjonsverktøy, MyKid, der føresette og barnehagen enkelt kan sende meldingar og leggje ut informasjon. Vidare har barnehagen arbeidd med å betre rutinane for henting og levering, og vi har utarbeidd ein ny mal for foreldresamtalar. Vi har og innført faste barnesamtalar i forkant av foreldresamtalane. Mars 2015 inviterer barnehagen føresette til å evaluere arbeidet, og vi vil då få tilbakemelding om tiltaka har hatt positiv verknad.

Utfordringar for 2015

Barnehagen opplever at det er ein nedgang i talet på barn. 1. mars 2015 var fristen for hovudopptaket for barnehageåret 2015-2016. Det er 8 barn som har søkt barnehageplass frå august 2015, og 2 barn som har søkt plass frå jan. 2016. Det er 23 barn som sluttar i barnehagen for å starte på skulen til hausten. Barnehagen får ein kraftig reduksjon i talet på barn, og skal som ein følgje av dette, redusere talet på stillingar i barnehagen frå aug 2015. Det blir naturleg reduksjon i talet på tilsette, då nokre i personalgruppa har søkt permisjon for å ta vidareutdanning, samt ein tilsett går ut i fødselspermisjon. Menn i barnehagen. Det var to ledige pedagogstillingar i barnehagen i 2014, og då det ikkje var kvalifiserte mannlege søkerar til dei ledige stillingane, nådde ikkje barnehagen målet om å tilsette menn i barnehagen.

Kvardagslykke – ut på tur

HELSE OG SOSIAL

Mottoet i helse- og sosial er «Me hive oss rundt»

2014 var eit år med store utfordringar på enkelte fageiningar. Barnevernet hadde eit tøft år med Agnes-saka, som både tok mykje tid og var full av nye utfordringar. Elles hadde me utfordringar på legekontoret vedr. personalsituasjonen gjennom det meste av fjoråret.

Eit felles *høgdepunkt* i helse og sosial var personalseminaret i august. Vi reiste til Szczecin i Polen. Her hadde me ulike aktiviter som byquiz, rundtur i byen, samt dagseminar om rusplanen. Alt kva TEAM står for var med i opplegget. Trivsel, Engasjement, Aktivitet, Muligheter. Personalseminara er viktige for helse- og sosial som er lokalisert i kvar sitt bygg, og medverkar til gode samarbeidsrelasjoner og godt arbeidsmiljø på tvers av fag.

Økonomi

Året 2014 hadde helse- og sosialseksjonen samla sett ei økonomisk overskridning pålydande kr 1,7 mill. Budsjettet for 2014 var stramt og ga ikkje rom for nye tiltak, og innan dei fleste tenesteområda i helse- og sosial, er det ikkje forutsigbart om vi får nye brukarar.

Overskridingane var knytta til mellom anna legekontoret med lønsutgifter til lege i permisjon i 5,5 månader. På barnevern fekk med 2 nye omsorgsplasseringar som ved utgang av året utgjorde nærare kr 1,2 mill. i samla overskridning. Her må og nemnast at refusjon frå BUF-etat blei lågare enn budsjettert. I avlastningsbustaden var det overskridning med i overkant kr 150.000, og det same gjaldt i avd for funksjonshemma med kr 588.000. Her fekk me og nye brukarar i siste halvdel av året som det ikkje var tatt høgd for. Legevakt og naudmeldetenesta blei ca. kr 200.000 mindre enn budsjettert.

Innsparingstiltak, som oppsæing av jordmoravtalen med Strand, samt at vi lot 30% stilling i psykiatritenesta stå vakant halve året, var med å reduserte overskridingane til sluttsummen.

Legekontor

Konsultasjonar	2011	2012	2013	2014
Registrerte pasientkontaktar	8.735	8.821	10.405	10.160
Emelding/korrespondanse			3.463	4.323
Talet på listepasientar			1.212	1.343

Stadig auke i konsultasjonar og skriftlige oppgåver for legekontoret.

Helsesøster

Høgdepunkt: Flott resultat på brukerundersøkinga. Godt over landsgjennomsnittet, og på fleire punkt ei betring frå 2012.

	2010	2011	2012	2013	2014
Fødselstal	15	15	10	16	6

Stor nedgang i fødselstallet i år. Kanskje tidas minste kull.

Stor behov for helsesøster i skulehelsetenesta. Auka pågang frå både elevar, foreldre og tilsette. Mange saker er krevjande og svært samansette. Krev mykje frå tilsett å stå åleine med den arbeidsmengden vi har hatt. Mykje ettermiddags- og kveldsarbeid for å få til samtalar med foreldre.

Positivt samarbeid med FAU på skulen (temakveld med godt oppmøte hausten 2014 om rus). Godt samarbeid med lærarar. Behov og etterspørsel etter grupper for barn med skilte foreldre. Opplegg er kjøpt inn men ikkje hatt nok ressursar til å kome i gang, då ein må vere 2 stk for å ha slike grupper. Håper å få dette til når vi får ein ny tilsett i førebyggjande stilling.

Psykiatritenesta:

Brukartal	2011	2012	2013	2014
Brukantar totalt	24	27	31	34
Nye innskrivingar	15	11	18	9
Utskrivingar	15	8	10	15

Blant dei nye i 2013 var der 4 ungdommar og i 2014 6 nye ungdommar. Trenden er kanskje slik at barn/unge søker meir hjelp nå enn før jf. helsestertenesta i skulen. Prosjektet suppe på en spiker blir vidareført. Her får vi besøk av psykiater og psykolog kvar 6.veke, som tar imot pasientar til samtalar, dette blir opplevd som nyttig.

Av gruppeaktiviteter har ein turgruppe, symjegruppe kvar veka, og felles frukost ein gong pr mnd i samarbeid med avdeling for funksjonshemma, og er nå blitt utvida med PLO og aktivitetsenteret.

NAV

Klienttal	2010	2011	2012	2013	2014
Økonomisk stønad	22	11	20		26
KVP				2	2

Barnevern

Høgdepunkt: Det absolutte høgdepunktet er at barneverntenesta klarte å skaffa gode, nye fosterheimar til fem born som trond dette i 2014! Å overta omsorga for born er eit svært alvorleg inngrep, og kommunen har eit stort ansvar i høve til å sikra at borna får den aller best omsorg i nye heimar.

	2011	2012	2013	2014
Meldingar	19	23	30	20
Undersøkingsaker	14	21	23	16
Barn med hjelpetiltak	27	23	15	12
Ungdom med ettervern			1	2
Fosterheimspllasseringar	10	10	9	10
Tilsynssaker	8	7	5	11

Alle tidsfristar er overhaldne i 2014. men barneverntenesta har eit stor etterslep på skriftlege arbeidsoppgåver og administrative oppgåver. Dette skuldast ein kombinasjon av stor arbeidsmengde (færre sakar er ikkje alltid lik med mindre arbeid) og sjukefråvær. Omlegging til ny dataleverandør har gitt ein del komplikasjonar og me har framleis manglar i funksjonar, noko som inneber at oppgåver enno ligg «på vent».

Auke i talet på tilsynsborn skuldast fleire fosterheimar samt to beredskapsheimar i kommunen. Forsand kommune har ansvar for tilsyn for alle born i fosterheim/beredskapsheim som er busett i kommunen, både born frå andre kommunar (11 i 2014) og våre eigne (4 i 2014). Ansvar for tilsyn vart flytta frå barneverntenesta til kommunen 1. februar 2014 utan at det er gjort nokon endringar i høve til dette.

Endringar i barnevernlovens reglar om tilsyn med barn i fosterheim: Lovendringa inneberer at det frå 2014 er kommunen som har ansvaret for å føre tilsyn med det enkelte barn i fosterheim og et helhetlig

ansvar for planlegging, gjennomføring og oppfølging av tilsynet. Samtidig får kommunen større frihet i organiseringa av tilsynet. Målet med lovendringa er betre kvalitet på tilsynet samt å legge betre til rette for rekruttering av tilsynspersoner.

Avlastningsbustad

Høgdepunktet for personalet i avlastningsbustad var første spadetak for bygging av ny bustad til dette formålet. Alle medarbeidrarane gledar seg stort til å komme til ein funksjonell bustad, der alt er tilrettelagt for brukarane, men også for personalet. Elles er der alltid små og viktige høgdepunkt med det enkelte barnet si utvikling.

	2011	2012	2013	2014
Avlastningstilbod	5	6	5	5 barn/unge

Behovet for avlastning aukar i takt med at barn blir eldre.

Avdeling for funksjonshemma

Høgdepunkt: Personalseminaret i Gdansk med miljøarbeidrarar knytta til enkeltbrukarar. Fokuset her var i første rekke å skape samhald og trivsel, for denne gruppa.

På hausten 2014 blei avlastning og ATO lagt til avd. for funksjonshemma. Målsettinga med omlegginga var å få eit fagmiljø og betre utnytting av ressursane.

Tal brukarar av tenestene	2011	2012	2013	2014
Omsorgsløn	7	7	7	4
Støttekontakt/treningskontakt	15	14		18
Miljøarbeidarteneste	2	3		11
Individuell plan	11	12		
Borgerstyrt personleg assistent	4	5		3
Besøksheim				1
Avanti tilrettelagt arbeid			5	5

Første spadetak ny avlastningbustad

KULTUR

Økonomi

Årsbudsjettet til kulturseksjonen kr 5.698.000 hadde i 2014 eit overforbruk på kr 141.150. Dette er relatert til teneste friluftsliv, kulturadministrasjon og kafè Mulen.

På investeringsbudsjett var det avsett kr 500.000 på turstiar og friluftsliv og til kafè Mulen kr 750.000 til ombygging og oppgradering av utstyr. Grunna krevjande driftsoppgåver på kultur klarte ein ikkje effektuera alle tiltaka, desse tiltaka er sluttførte i 2015.

Aktiviteter

Kulturseksjonen sine tenesteområder er kulturskule, bibliotek, aktivitetssenter, fritidsklubb/SLT, i tillegg til friluftsliv, kulturminne/lokalhistorie, museum. Seksjonen driv kulturarrangement åleine og i dialog/samarbeidspart med frivillige. Seksjonen har brukarar i alle aldersgrupper. 11 fast tilsette stillingar i 7,1 årsverk. Fagmiljøet er stabilt og fleksibelt. Seksjonen har godt arbeidsmiljø. Det er gjennomført medarbeidarsamtalar. To tilsette har vært langtidssjukemeldt.

Frivillige lag/organisasjonar og enkeltpersonar gjer ein stor innsats for gode lokale trivselstiltak. Kultur tildeler årlege kulturmiddlar. Kulturkalender for vår og haust blir sendt ut til alle husstandane i kommunen. Ein liten seksjon treng interkommunalt samarbeid. Etter at Forsand kunstlag slutta laga lokale utstillingar, er samarbeidet med Ryfylke kunstlag avslutta. Har abonnement i tilskotsportalen. Fleire samarbeidstiltak ved Grunnlovsjubileet 1814- 2014.

Ballbingeturnering Øvre Espedal

Seksjonen har hatt sekretær- og administrativ oppfølging i komiteane for friluftsliv og for kunstgrasbane. Søkte spelemidlar til kunstgrasbane, avslag då kommunen verken eig eller har langsiktig leigeavtale. Ny søknad på vent.

Friluftsliv, fokus på tilrettelegging og vedlikehald. Ein politisk komité har kartlagt friluftsområda med fokus på etablerte områder, nye tiltak, avtalar og opprusting/drift. Ingen organisert rydding og merking av turstiar i 2014. Oppfølgingsansvar for friluftstolett og rydding på badestrender blei delvis leigd av uteseksjonen.

Museum/kulturminnevern/lokalhistorie. Magasin for bygdemuseet på kommunehuset har sprengt kapasitet. Treng nytt utstillingslokale kombinert med magasin. Bygdemuseet har mange store gjenstandar ståande i skulehuset på Byrkjeland som må fjernast etter sal til private. Ryfylkemuseet fekk tilskot, kr 40.000 i 2014, avvikla grunna innsparingstiltak i 2015.

Kulturhaust i Ryfylke, eit samarbeid mellom kulturleiarane i sju Ryfylkekommunar. Med tilskot frå Ryfylkefondet og Fylkeskommunen har kommunen minimal økonomisk innsats i høve til eit mangfold av flotte kulturrangement. Marknadsføring i programhefte som blir sendt til alle husstandane. Prosjektgruppa Kulturhaust jobba fortida med ei større kartlegging for felles satsing på kultur i framtida, der også næringslivet er medspelar.

Barne- og ungdomsarbeid. Lokalt hadde UKM 23 deltakarar fordelt på åtte innslag. Ein auke på 16 gjorde at Forsand blei kåra som fylkets «turbokommune». Desse kr 5.000 og kr 25.600 i UKM stimuleringsmidlar resulterte i workshops i dans og sjonglering. Vakanse som fritidsleiar blei avløyst av oppvekstkoordinator frå 1.april med ansvar for barn og unge, førebyggjande arbeid, fritidsklubb, SLT-arbeid og prosjekt barnefattigdom. Fritidsklubb ein kveld i veka for aldersgruppa 10 – 13 år. Eit samarbeid med Strand kommune har gitt kr 30.000 frå Rogaland fylke, øyremerk til interkommunal skyss til ulike arrangement mellom dei to kommunane. I tillegg vil seksjonen prøva ut ei lokal ordning med Heim for 50 lapp. Har også arrangert daglege aktivitetstilbod i skulen sin vinter- og haustferie. I vinterferien var det hallaktivitetar, filmstunder, føredrag, høgtlesing for barnehage/elevar i tillegg til open kafé og symjehall. I haustferien var det villmarkstur til Øvre Espedal med førstehjelp, fiske/tur, matlaging i tillegg til aktivitetar i fritidsklubb og idrettshall. Det er oppretta ungdomsråd.

Kafé Mulen har ein viktig funksjon som møteplass på Kulturhuset. Drifta følgjer symjehallen sine opningstider. Utvida opningstid også fredagar i vinterhalvåret. Dess meir aktivitet på huset, dess betre omsetting. Kafé Mulen gjennomfører ei rehabilitering med bl.a nye møblar.

Ryfylkebiblioteket Forsand

Samanlikna med 2013 har utlånet av bøker og andre media auka med 7%. Totale utlån inkl omlån og lån til andre bibliotek var 11.000. Urovekkjande at 52% av bøkene kjem frå Kulturfondet. Sjølv om Ryfylkebiblioteket var blant dei første i landet med eiga utlånsløysing for e-bøker har ein valt å gå med i Rogaland fylkesbibliotek si felles e-bokløysing som gir låge driftskostnader, betre utval av bøker for både born og vaksne og har tekniske løysing som er enkle og brukarvenlege. Er eit prøveprosjekt ut 2015. Biblioteket si brukarundersøking «Betre kommune» score over landsgjennomsnittet på opplevd service og trivsel hos brukarane. Men lågare poeng for utval av bøker og media. Brukarane elles lite nøgde med skilting for å finna biblioteket. I september blei Grunnlovsjubileet markert med føredragsturne med Karsten Alnæs gjennom heile Ryfylke. Blei installert automatisk dørropnar på heisen opp til biblioteket som har gjort kvardagen enklare for både brukarar og tilsette. Fekk god hjelp frå Ryfylkebiblioteket Strand under ei sjukemelding og det viser at biblioteksamarbeidet i Ryfylke fungerer i praksis.

Aktivitetssenteret har brukar i alle aldersgrupper, hovudsakeleg dei over 70 år. Sosialt og helseførebyggjande tiltak. Senteret fungerer etter intensjonane som ein uformell møteplass. Utarbeider halvårsprogram, med mål å ha tilbod til dei som alt deltek og nye som har behov/lyst å delta.

Mest vanleg med 7 – 15 daglege brukarar. Ved ni større kulturprogram har det vore 248 publikum. Har i 2014 markert grunnlovjubileet 1814 – 2014 med 4 jubileumsarrangement i samarbeid med Sogelaget og frivillige, der 119 stk. deltok. Aktivitetstilbod er : trim, husflid, trearbeid, temaaktiviteter, tur ut, teater, song/musikk, lysstøyping, baking, samt innfrir også andre ønsker. Har også hatt kveldskurs og årleg julemesse. Samarbeid med pleie og omsorg samt psykiatritenesta fungere bra, kulturskulen har faste «syng med oss» program. Senteret hadde ope heile året. Privat frisør er tilknytt senteret, måndag og onsdag kvar veke.

Kulturskulen har 109 betalande elevar (GSI for hausten 2014) og 16 på venteliste. Kulturskulepersonalet hausten 2014 var 2,7 årsverk inkl. leiarressursar på 35 % stilling. Har arrangert 11 konserter/førestillingar. Høgdepunkt var CD-innspelings og realeasekonsern der nesten alle elevane i kulturskulen deltok. I tillegg blei grunnlaget for å vinna Turboprisen lagt i kulturskulen. Kulturskulen tilbyr individuell undervisning og gruppeundervisning.

Kulturskulen har lærarar med god kompetanse som er framifrå, kreativ og allsidige som arbeidar godt saman med fokus på elevane. Har i 2014 starta arbeidet med ein meir langsiktig plan for kulturskulen, ser der på linjene mot føreståande kommunenesamanslåing. Nytt dataprogram i 2014 skal gje det lettare i kommunikasjon mellom skule og elev/føresette.

Utfordringar i kulturseksjonen

Ordinær drift av kulturseksjonen gir lite tid til utviklingsoppgåver. Krevjande å til ei kvar tid å vera oppdatert på alle fagområda og tenka heilhet. 9 av 11 jobbe deltid på ulike tider dag og kveld som er gir ei utfordring med å finna felles tidspunkt for møter/samlingar i seksjonen.

Slit generelt med å skaffe nok vikarar, med rett kompetanse, som kan tre raskt inn dersom fråvær.

Skal bli spennande å få gjort noko med kulturskulen sitt behov for opprusting av lokala med midlar som er avsette på investeringsbudsjettet for 2015.

Tour de Fjords

PLEIE – OG OMSORG

Høgdepunkt 2014

Vi har klart å rekruttere dyktige og kvalifiserte tilsette til alle utlyste stillingar i 2014! Det er noko å vere stolt av då mange arbeidsplassar slit med nettopp dette. Vi vel å tolke det som at Forsand kommune har ry på seg for å vere ein god arbeidsplass.

Avvik mellom rekneskap og budsjett

Pleie og omsorg har for 2014 eit underforbruk på 0,888 mill. Kort forklart skuldast det at vi har fått refundert meir sjukepengar og foreldrepengar (svangerskap) enn det som var budsjettet. I tillegg har inntektene på institusjon (betaling frå bebuarar på langtidsopphald) og vore høgare enn antatt, ca. kr 450 000. Vederlagsbetalinga er inntektsbasert og derfor vanskelig å føresjå.

Status

Tenestene i pleie og omsorg har vore omtrent som tidligare år og dermed som angitt i budsjettet. Det vil alltid vere variasjon i etterspørsla av våre tenester, spesielt på gruppe 1 og gruppe 2. I travle periodar kan det vere behov for ekstra innleie, mens vi i rolige periodar ikkje treng å leie inn ved ferie, sjukdom, permisjon m.m.

Sjukefråveret har vore høgare i 2014 enn året før. Det meste av langtidsfråværet skuldas sjukdom hos tilsette som ikkje er arbeidsrelatert. Vi vil likevel i 2015 jobbe for å redusere sjukefråværet til nærmare 5 % som er kommunen sitt mål. Eit av tiltaka er auka grunnbemannning og tett oppfølging av den sjukemeldte. Auka grunnbemannning vil blant anna redusere belastninga hos tilsette som har jobba i mange år og slit med muskel og skjelettplagar.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sjukefråvær i %	7,1	3,7	7,8	7,8	7,4	10,5

Samarbeidet med Strand og Hjelmeland om velferdsteknologi held fram. Planlagt å starte opp pilotprosjekt i dei 3 kommunane våren 2015.

Brukundersøkinga i 2014 hadde så liten svarprosent at den ikkje gir grunnlag for å seie noko om tenestene.

Rakel Nygårds fond er pr. 31.12.14 på kr 1 329 841. Renter frå 2014 var på kr 35.301 som styret bestemte skulle gå til torsdagsarrangementet, blomar til bebuarar, grillfest og turar.

Nøkkeltal

Oversikt sjukeheimsavdelingane (Gruppe 1 (7 plasser) og Gruppe 2 (7 plasser)):

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liggedøgn	3.457	3.563	4.940	4.439	4.228	4.340
% belegg	67 %	70 %	97 %	63 %	83 %	95 %
Talet på plassar	14	14	14	14	14	14
Brukantar pr. 31.12	9	9	14	12	12	10

Oversikt heimehjelp/heimesjukepleie (antall som får hjelp) pr. 31.12.14:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heimehjelp	29	31	35	31	28	29
Heimesjukepleie	32	30	44	34	36	30

Det vil alltid vera avhengig av kor mykje tenester brukarane har behov for, ikkje det talet som er mottakar. Kvar enkelt brukar sitt funksjonsnivå vert rapportert inn gjennom IPLOS (lovbestemt register for kommunale helse- og omsorgstenester) til SSB og fortel meir om den faktiske ressursbruken.

Koking av kakao på primus

FORSAND SKULE

Visjonen vår er: Læring i fokus. Alle er engasjerte og trivst.

Høgdepunkt 2014

I november arrangerte me reknefest. Både føresette og søsken var inviterte og det var god oppslutnad. Fokus var på rekning sidan me har det som satsingsområde. I tillegg var det fint å kunna treffast på skulen og vera sosiale samstundes med at det blei samla inn pengar til eit veldig prosjekt som skulen støttar. Alle stilte opp på ein flott måte og det kom inn mykje pengar ved matsal og basar som går til utdanning. Reknefesten var eit så positivt tiltak at me vil satsa på å gjera noko liknande årleg.

Status

Skulen hadde eit mindreforbruk på kr 0,7 mill i forhold til ramma. Gjennom heile året har me drive nøkternt, spart der me har kunna og utsett nokre viktige innkjøp til neste år. Me har også fått meir refusjon frå kommunar enn budsjettet med pga fleire gjesteelevar enn forventa.

Skulen har hatt fokus på det psykososiale miljøet gjennom året og brukte mykje tid på at elevane skal trivast. Me legg vinn på å vera i kontakt med kvar elev dagleg og byggja relasjonar. I Elevundersøkinga for 7. og 10. klasse i haust rapporterte mange elevar om god trivsel. Det same kjem fram i elevloggar og elevsamtalar. Godt miljø og god trivsel er viktig for elevane si læring. Ute er det malt opp mange spel og ruter som fremjer aktivitet, og det er mykje aktivitet i friminutta, spesielt på barneskulen. Ungdomsskulen har fått eitt av to leskur på plass og kan i stor grad vera sosiale utan å verta blaute i ruskever.

Talet på elevar som meiner seg mobba gjekk noko opp i høve til Olweus-undersøkinga førre år. Det blir jobba systematisk med klassemiljøet etter Handlingsplan for godt skolemiljø og sett inn tiltak og ekstratiltak der det er vurdert nødvendig. I løpet av 2014 er det laga 11 enkeltvedtak i saker om krenking/mobbing, 3 av desse gjeld avslutning av saker dette året.

I medarbeidarsamtalane i vår blei det rapportert at trivselen var god også blant dei tilsette.

Skulen har hatt to satsingsområde: Klasseleiing/pedagogisk leiing og rekning. I arbeidet med betre klasseleiing har me praktisert Felles standard for god klasseleiing – 10 kollektive ferdigheter for tryggleik, trivsel og læring i alle klassar. Læringsmiljøgruppa (LMG, som er rektor, inspektør, sosiallærar og helsesyster) overvaker arbeidet i klassane ved å kalla inn alle vaksne i kvar klasse to-fire gonger pr år. Alle involverte lærarar pr klasse og klassen har evaluert om alle standardane er på plass. LMG drøftar begge resultata og gir råd om vidare arbeid med klassen og einskildelevar, ansvar blir fordelt og i ettertid sjekka om følgje opp. Det er god systematikk i arbeidet, LMG får god oversikt og pedagogane får støtte i arbeidet med klasseleiing. Personalet brukar fellestid måndagar til å samkjøra arbeidet med klasseleiing.

Kommunen deltek i Utdanningsdirektoratet si skulebaserte satsing på ungdomstrinnet i pulje to. Sidan me er ein 1-10-skule, får me oppdatert kunnskap for alle pedagogar, ikkje bare for pedagogane på ungdomstrinnet. Ein person frå Universitetet i Stavanger kjem til Forsand og kursar oss i rekning som grunnleggjande ferdighet i alle fag. Det har vist seg å vera nyttig og bra. Kursrekka held fram ut 2015. Elevane skal i større grad enn tidlegare ha ei problembasert tilnærming til rekning. Elevane får gjerne rike oppgåver, dvs oppgåver som alle kan jobba med på forskjellig nivå og med ulike metodar. Både eksamen og nasjonale prøver er i større grad problembasert enn tidlegare.

Leksehjelp er nå eit tilbod for elevar i 5.-7.klasse to ettermiddagar kvar veke. 18 stk har nytta tilboden frå i haust av (17 stk året før). Frå januar 2015 vil 8. og 9. klasse få same tilboden.

Me ynskjer forbetring på fylgjande område:

Få låg skår på mobbeundersøkingane kvart år.

Tiltak: Arbeid med klassemiljøet kvar dag. Jobba med god klasseleiing. Ta tak i uheldige episodar med ei gong. Kontakta heimane ved negative hendingar. Ha godt samarbeid med føresette.

Få auka elevane sitt læringsutbytte.

Tiltak: Fremje kultur for læring. Læring skal gjennomsyra alt arbeidet i skulen. Elevane skal vita kva målet for arbeidet er til ei kvar tid.

Få opp reknedugleiken hos elevane våre.

Tiltak: Gjennomføra skulebasert utviklingsprosjekt i regi av Utdanningsdirektoratet (frå våren 2014 og ut kalenderåret 2015). Elevane skal merka ei meir praktisk tilnærming til rekning. Det skal vera rekning i alle fag der det er naturleg.

Nøkkeltall

Elevtal skulen

Om våren var det 201 elevar, om hausten 191.

SFO

21 elevar var faste brukarar av SFO våren 2014 og 18 stk hausten 2014. Førre år 20 stk.
Det er eiga påmelding for ferie-SFO.

ATO

Det er fire elevar i avdelinga. Det er rapportert om god trivsel, både blant elevar og tilsette. Elevane har ein-til-ein-oppfølging. Dei tilsette har halde fram med å bruka kommunikative og åtferdsterapeutiske metodar fordi dei har fungert bra. Spesialundervisning og ADL-treninga vert sett i samanheng slik at tema frå spesialundervisninga vert jobba med også i ADL-treninga.

Reknefest på Forsand skule

TEKNISK

Me viser til rekneskap for 2014 og legg med dette fram årsmelding for seksjon Teknisk.

Økonomi drift

Den økonomiske ramma for seksjonen var i 2014 kr. 21.607 mill.

Rekneskapet viser eit resultat på kr. 21.948 mill – eit overforbruk på kr.341.000,-

Ei fordeling på tenesteområda viser følgjande avvik mellom budsjett og rekneskap:

- ansvar 300 - teknisk sjef har eit overforbruk på kr 158.000
- ansvar 310 - planavdeling har eit underforbruk på kr 130.000
- ansvar 311 - byggesak har eit underforbruk på kr 142.000
- ansvar 312 - jordbruk har eit underforbruk på kr 226.000
- ansvar 313 - oppmåling og kalking har eit underforbruk på kr 295.000
- ansvar 314 - personell teknisk har eit overforbruk på kr 151.000
- ansvar 331 – kommunalteknikk har eit overforbruk på kr 824.000

Netto for seksjonen samla gir eit overforbruk på kr 341.000 (1,6 %)

Kommentarar til overforbruket:

- underforbruk på planavdeling skuldast i hovudsak gebyr for avslutta planarbeid
- underforbruk på byggesak skuldast i hovudsak refusjon av sjukepengar
- underforbruk på jordbruk skuldast i hovudsak sal av skogtenester til Hjelmeland
- underforbruk på oppmåling skuldast høg aktivitet på klargjering av Bergebakkane, men kunne vore endå betre viss leigeinntektene frå Ryrent ikkje hadde svikta
- overforbruket på kommunalteknikk skuldast ikkje meirforbruk direkte på tenestene, men for lite budsjettet på fordelingspostane

Status drift

Det vart i 2014 gjennomført brukarundersøking der byggesak og vatn(avløp) var involvert. Svara innbyggjarane gav var positivt (over landsgjennomsnittet).

Generelt har drifta gått bra med høg aktivitet på alle tenesteområde. Landbrukskontoret hadde i 2014 tilsyn frå Fylkesmannen på produksjon- og avløysartilskot. Basert på kommentarane i oppsummeringsmøte og førebels rapport har medarbeidarane på landbrukskontoret høg kompetanse og effektivitet.

Status investering

Samla investeringar i 2014 var i økonomiplanen sett til kr. 29 mill.

Utførte prosjekt i 2014 er kostnadsført med kr.16 mill. Prosjekta som ikkje vart gjennomført stansa opp i mangel på planavklaring m.m. Hovudplan avløp og kunstgrasbane er dei to store prosjekta som førebels er på vent.

Av større investeringsoppgåver som vart starta opp eller gjennomført i 2014:

- treningsenter i Bergekrossen opna i september

- barne- og avlastingsbustadar starta opp
- prosjektere flyktningbustadar
- prosjektere hovudplan avløp
-

Adresseprosjektet vart avslutta for det arbeidet som gjeld kommunen. Vegadressene er lagt inn i matrikkelen og statens kartverk sine basar. Skiltplan for fylkes- og riksvegar er ferdig og vert å senda vegvesenet for godkjenning og produksjon. Det som då heng att er at GPS leverandørane oppdaterer sine system.

Høgdepunkt

Seksjonen ønskjer å løfte fram to høgdepunkt frå driftsåret 2014:

- det vart gitt godkjenning for nydyrkning av 200 da – dette er i storleik som to middels gardsbruk – Forsand kommune har eit framifrå arealrekneskap når det gjeld dyrka jord
- omorganiseringa i november 2014 førte til at kulturseksjonen skal flytte saman med teknisk – dette vert spennande og vonleg til nytte for begge seksjonane.

HMS

Me hadde sjukemelding på byggesak store deler av 2014. Dette førte til stor opphoping av saker fram mot slutten av året.

Heldigvis har seksjonen andre tilsette med kompetanse på byggesak, og etter kvart er køen av saker tatt unna grunna ekstraordinær innsats. Situasjonen er ikkje haldbar over tid.

Utover dette har seksjonen slite med arbeidsmiljørelaterte problem. Dette har ført til frustrasjon og tap av produksjon i seksjonen.

Utfordringar

Det trengs ei snarleg avklaring på arbeidsmiljøkonflikten.

Nydyrkning – Forsand kommune leverer positivt arealrekneskap

VEDLEGG 1: HOVUDOVERSIKTER MED REKNESKAPSTAL FOR 2013

Økonomisk oversikt – drift

	Rekneskap 2014	Reg. budsjett 2014	Oppr.budsjet 2014	Regnskap 2013
Driftsinntekter				
Brukertilbetalinger	5 125 941	4 499 000	4 499 000	5 018 224
Andre salgs- og leieinntekter	8 356 552	7 068 000	7 068 000	7 752 200
Overføringer med krav til motytelse	19 254 872	15 605 000	15 400 000	17 862 061
Rammettilskudd	41 618 404	42 475 000	42 475 000	41 048 739
Andre statlige overføringer	1 687 488	2 166 000	2 111 000	3 933 392
Andre overføringer	1 099 340	250 000	250 000	676 132
Skatt på inntekt og formue	46 467 378	45 414 000	45 414 000	44 731 146
Eiendomsskatt	44 387 879	44 388 000	44 388 000	44 256 217
Andre direkte og indirekte skatter	9 975 750	9 378 000	9 378 000	9 400 107
Sum driftsinntekter	177 973 603	171 243 000	170 983 000	174 678 218
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	96 026 999	92 438 000	92 135 000	92 205 921
Sosiale utgifter	28 001 681	29 360 000	29 310 000	24 181 130
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	25 847 865	27 884 000	27 746 000	27 293 094
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	15 839 668	14 859 000	14 084 000	18 148 955
Overføringer	14 160 792	8 073 000	9 029 000	17 966 796
Avskrivninger	9 180 687	0	0	8 909 590
Fordelte utgifter	-4 406 557	-4 494 000	-4 494 000	-3 823 213
Sum driftsutgifter	184 651 136	168 120 000	167 810 000	184 882 272
Brutto driftsresultat	-6 677 533	3 123 000	3 173 000	-10 204 055
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	5 401 246	7 750 000	7 750 000	4 830 155
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4 624 445	1 115 000	1 115 000	31 644 432
Mottatte avdrag på utlån	109 780	56 000	56 000	119 815
Sum eksterne finansinntekter	10 135 471	8 921 000	8 921 000	36 594 402
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	3 339 906	3 201 000	3 201 000	3 416 765
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1 734 363	0	0	47 357
Avdrag på lån	3 999 642	3 783 000	3 783 000	4 065 346
Utlån	94 060	35 000	35 000	203 047
Sum eksterne finansutgifter	9 167 971	7 019 000	7 019 000	7 732 515
Resultat eksterne finantransaksjoner	967 500	1 902 000	1 902 000	28 861 887
Motpost avskrivninger	9 180 687	0	0	8 909 590
Netto driftsresultat	3 470 654	5 025 000	5 075 000	27 567 422
Interne finantransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	67 728	0	0	4 085 517
Bruk av disposisjonsfond	1 858 612	150 000	100 000	3 024 564
Bruk av bundne fond	1 704 652	950 000	500 000	5 362 554
Sum bruk av avsetninger	3 630 992	1 100 000	600 000	12 472 635
Overført til investeringsregnskapet	950 000	950 000	500 000	3 462 919
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	5 337 755	5 175 000	5 175 000	31 517 543
Avsatt til bundne fond	318 579	0	0	4 991 867
Sum avsetninger	6 606 334	6 125 000	5 675 000	39 972 329
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	495 312	0	0	67 728

Økonomisk oversikt – investeringar

	Rekneskap 2014	Reg. budsjett 2014	Oppr.budsjet 2014	Regnskap 2013
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	660 000	0	0	3 148 651
Andre salgsinntekter	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	600 000	600 000	0
Kompensasjon for merverdiavgift	2 645 440	3 316 000	3 316 000	0
Statlige overføringer	0	0	0	956 000
Andre overføringer	0	0	0	200 000
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0
Sum inntekter	3 305 440	3 916 000	3 916 000	4 304 651
Utgifter				
Lønnsutgifter	130 382	0	0	154 159
Sosiale utgifter	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	13 731 373	29 516 000	29 066 000	14 900 807
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0	0
Overføringer	2 645 440	0	0	1 256 335
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter	16 507 195	29 516 000	29 066 000	16 311 301
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	865 410	0	0	753 146
Utlån	3 847 660	0	0	7 503 496
Kjøp av aksjer og andeler	63 573	0	0	45 201
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	1 860 000	0	0	148 651
Avsatt til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	6 636 643	0	0	8 450 494
Finansieringsbehov				
Bruk av lån	5 347 660	7 500 000	7 500 000	8 789 507
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	2 435 572	0	0	343 481
Overført fra driftsbudsjettet	950 000	950 000	500 000	3 462 919
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	2 282 994	4 150 000	4 150 000	4 476 228
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	8 822 172	13 000 000	13 000 000	3 385 008
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	19 838 398	25 600 000	25 150 000	20 457 144
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Økonomisk oversikt – anskaffelse og anvendelse av midler

	Rekneskap 2014	Reg. budsjett 2014	Oppr.budsjet 2014	Regnskap 2013
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	177 973 603	171 243 000	170 983 000	174 678 218
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	3 305 440	3 916 000	3 916 000	4 304 651
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	17 918 702	16 421 000	16 421 000	45 727 390
Sum anskaffelse av midler	199 197 745	191 580 000	191 320 000	224 710 259
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	175 470 449	168 031 000	167 675 000	175 972 682
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	16 507 195	29 516 000	29 066 000	16 311 301
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	13 944 614	7 019 000	7 019 000	16 034 358
Sum anvendelse av midler	205 922 258	204 566 000	203 760 000	208 318 341
Anskaffelse - anvendelse av midler	-6 724 513	-12 986 000	-12 440 000	16 391 918
Endring i ubrukte lånemidler	392 340	0	0	-2 889 507
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	-6 332 173	-12 986 000	-12 440 000	13 502 411
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	8 011 646	5 175 000	5 175 000	36 725 789
Bruk av avsetninger	14 736 158	18 250 000	17 750 000	20 333 871
Til avsetning senere år	0	0	0	0
Netto avsetninger	-6 724 513	-13 075 000	-12 575 000	16 391 918
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	18 565 064	8 835 000	8 385 000	19 986 162
Interne utgifter mv	18 565 064	8 835 000	8 385 000	19 986 162
Netto interne overføringer	0	0	0	0

Økonomisk oversikt – balanse

	Regnskap 2014	Regnskap 2013
EIENDELER		
Anleggsmidler	448 943 016	422 310 390
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	222 907 414	215 905 234
Ustyr, maskiner og transportmidler	7 404 117	7 309 130
Utlån	35 224 648	33 843 279
Konserninterne langsiktige fordringer	0	0
Aksjer og andeler	1 057 746	994 173
Pensjonsmidler	182 349 091	164 258 574
Omløpsmidler	139 880 923	147 376 065
Herav:		
Kortsiktige fordringer	10 284 619	18 214 380
Konserninterne kortsiktige fordringer	0	0
Premieavvik	17 430 890	16 333 052
Aksjer og andeler	91 816 166	108 047 302
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	515 639	533 489
Derivater	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	19 833 608	4 247 842
SUM EIENDELER	588 823 939	569 686 455
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	231 206 596	219 784 719
Herav:		
Dispositionsfond	65 525 828	64 329 679
Bundne driftsfond	17 499 171	18 885 244
Ubundne investeringsfond	24 569 120	31 531 292
Bundne investeringsfond	0	0
Regnskapsmessig mindreforbruk	495 312	67 728
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i inv.regnskap	0	0
Udekket i inv.regnskap	0	0
Kapitalkonto	124 342 864	106 196 475
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-1 225 700	-1 225 700
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0
Langsiktig gjeld	328 801 345	319 922 769
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	219 779 380	211 098 752
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	0	0
Andre lån	109 021 965	108 824 017
Konsernintern langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	28 815 999	29 978 968
Herav:		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	28 086 438	29 087 826
Derivater	0	0
Konsernintern kortsiktig gjeld	73 828	587 452
Premieavvik	655 733	303 689
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	588 823 939	569 686 455
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	4 201 186	3 808 846
Herav:		
Ubrukte lånemidler	4 201 186	3 808 846
Ubrukte konserninterne lånemidler	0	0
Andre memoriakonti	0	0
Motkonto til memoriakontiene	-4 201 186	-3 808 846

VEDLEGG 2: KOSTRA-OVERSIKTER

(Ureviderte tal pr. 13.04.2015)

	1129 Forsand 2014	Kostra- gruppe 16 2014	Rogaland 2014	Landet uten Oslo 2014	Landet 2014
Finansielle nøkkeltall					
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-4,8	-5,8	5,5	-0,8	0,5
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,9	15,7	10,3	0,7	1,1
Frie inntekter i kroner per innbygger	72 918	69 066	65 045	48 011	48 554
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	184,8	183,1	164,6	190,2	209,7
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	53	58	48,7	8,7	15
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	57 617	57 304	58 678	29 781	49 756
Prioritering					
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	138 384	141 609	171 927	129 338	128 570
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	155 552	150 472	171 828	96 453	101 230
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	4 904	4 287	4 976	2 056	2 308
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	35 354	35 529	29 406	14 673	16 433
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2 323	2 188	2 941	2 933	3 119
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	20 086	17 146	9 937	7 079	7 986
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	16 691	18 357	13 578	3 787	4 220
Dekningsgrad					
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	95,3	83,9	91,4	88,5	90,9
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	16	13,1	9,8	8,1	8,1
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	..	24,2	18,1	9,5	10,3
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	..	8,1	13,6	7,2	8,9
Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år	..	..	..	..	..
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	97,8	94,4	94,9
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	15,8	15	15,4	13,3	13,3
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	3,4	3,5	:	:	3,9
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	9,9	8,8	:	:	4,7
Sykkel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	..	72	1172	60	53
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	..	33	34	16	21
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	0	0	..	0,65	0,73
Produktivitet/enhetskostnader					
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	168 805	193 110	213 304	180 185	173 905
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss, per elev	147 185	144 711	165 488	99 992	103 774
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	10,6	10,8	10,3	14,5	14,3
Korrigerte brutto driftsutgif pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	92 718	87 802	211 738	264 071	239 323
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 604 056	1 389 211	1 199 681	1 113 911	1 025 858
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	..	1 629	3 012	2 510	3 252
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	..	1 422	3 494	2 936	3 604
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	..	2 798	2 807	2 443	2 485
Gjennomsnittlig saksbeh.tid for private forslag til detaljreg. Kalenderdager	..	0	..	..	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for opprettelse av grunneiendom. Kalenderdager	..	30	..	..	..
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	91 184	120 105	130 923	112 562	118 669
Lovanvendelse					
Andel søknader om motorferdsel i utmark innvilget.	..	..	96	99	96
Andel innvilgede disp.søknader for nybygg i 100-m-beltet langs sjø. Prosent	..	100	100	87	87